

Lebo nie ten je Židom, kto je ním zjavne, navonok, ani nie je obriezku obriezka na tele;

ale Židom je ten, kto je ním skryté, v srdci, a obriezku je obriezka srdca v duchu, nie v litere,

– ktorého chvála nie je od ľudí, ale od Boha.

Rímskym 2:28-29

Pavol v prvej a na začiatku druhej kapitoly Listu Rímskym hovorí o tom, že ten, kto odmietol Boha vo svojom zmýšľaní – a to je ateista – je už odsúdený. Ateista je človek, ktorý môže vedieť, že Boh existuje, ale žije tak, ako keby nebol. Ďalej hovorí aj o moralistovi. Moralista, človek s etikou a morálkou. Je ten, ktorý u iných súdi, čo je dobré a čo zlé. Pavol upozorňuje, že každý jeden človek, ktorý kritizoval skutky iného človeka, už odsúdil samého seba, pretože tým

istým spôsobom, akým on súdil iných, Boh bude práve tak súdiť jeho – a dokonca ešte prísnejšie (Rímskym 2:1).

V tomto článku budeme hovoriť o nábožných ľuďoch a o tom, aj keď to nie je veľmi radostné, že Boh pošle týchto nábožných ľudí do zatratenia. Nuž, to je jedna z tých vecí, o ktorých neradi rozmýšľame. Stretávame sa s ľuďmi možno na ulici a možno ich máme priamo v našej rodine, ktorí sú nesmierne nábožní, ale nemajú vo svojom živote Božiu milosť – Ježiš Kristus nie je ich Pán, lebo ho neprijali a neprijímajú len samotnou vierou. Dokonca častokrát už ich chceme aj ospravedlniť a hovoríme: „Boh ich predsa nemôže poslať do pekla. Sú takí odovzdaní, veľa sa modlia, chodia stále do kostola a pod. Veď predsa len preto, že nemajú správnu teológiu, nemôžu ísť do pekla.“ Ale Pavol ukáže v druhej kapitole listu Rímskym, že je to s nimi ešte horšie. V tejto druhej kapitole sa zameriava na nábožného človeka svojich dní, na Žida. Pavlovi bratia podľa tela boli viac nábožní ako ktorýkoľvek iný človek na zemi. Ale on im v tejto kapitole odkrýva, akí naozaj sú. Hovorí Židom: „Tak vy si myslíte, že ste oblečení do niečoho, čo vás robí spravodlivými?“ A ukazuje im, že sú „nahí“. „Aj keď ste Židia, ste chudobní a stroškotali ste.“

Pavol svoju polemiku so Židmi začína tým, že vymenuje päť výhod, ktoré Židia mali:

„Ale ak sa ty zovieš Židom a spoliehaš sa na zákon a chváliš sa Bohom a znáš jeho vôľu a vieš posúdiť, čo je dobré a čo zlé, vynaučovaný súc zo zákona, a dôveruješ si byť vodcom slepých, svetlom tých, ktorí sú vo tme, vychovávateľom nerozumných, učiteľom nedospelých, ty, ktorý máš tvárnosť známosti a pravdy v zákone“ (Rímskym 2:17-20). Pavol začína všetkými týmito dobrými vecami, ktoré charakterizujú Židov, ale potom odhaľuje, že na základe týchto charakteristík môžu byť nakoniec odsúdení.

Hovorí: „Nazývaš sa Židom.“ Už to samotné meno v seba obsahovalo kritérium toho, že sú Božím ľudom. Bol to v skutočnosti kmeň Júdu, vďaka ktorému vzniklo meno Žid, až sa nakoniec používalo ako všeobecné označenie pre všetkých tých, ktorí boli z Izraela. Pre všetkých tých, ktorí boli potomkami Abraháma. Samotné toto slovo znamená Chvála Jehovovi (Chvála Hospodinovi). A Pavol hovorí: „Dobre, tak vy máte toto meno a týmto ste chválou Bohu. Vy ste tí ľudia, ktorí majú Božie meno napísané priamo na sebe. A preto, že máte toto meno, predpokladáte, že nemôžete byť odsúdení.“ To je veľmi podobné tomu, s čím sa stretávame aj dnes. Niekoho sa opýtame: „Ako vieš, že pôjdeš do neba?“ Odpovie ti: „Preto, lebo som kresťan (katolík, luterán, evanjelik a pod.). Ved' moja rodina je... a my všetci sme od nepamäti boli... a tak je samozrejmé, že pôjdem do neba.“

Chyba, ktorú robili Židia, a chyba, ktorá sa robí aj dnes, je tá, že si ľudia myslia, že už samotné meno znamená, že sú ospravedlnení pred Bohom. Nie to, čo to meno predstavovalo, nie to, čím to meno malo byť naplnené v živote jeho nositeľa, ale len to samotné meno akoby zabezpečovalo ich pravé postavenie pred Bohom. Prvou výhodou Židov je to, že sa volajú Židia a že sú Boží ľud.

Tá druhá je, že sa chvália Bohom. Pavol toto v druhej kapitole Rímskym označuje za negatívum. Ale na iných miestach v Písme to nemá negatívny podtext. Biblia v skutočnosti hovorí: „Tí, čo sa chvália, nech sa chvália v Pánovi.“ (1. Korinským 1:31). To znamená, že ak je niečo, čím sa chváliš (povyšuješ), tak by si si mal byť vždy istý, že sa chváliš Bohom. Pavol tu ale o Židoch hovorí, že sa chvália Bohom, ale zo zlého postavenia. Chvália sa, ako keby mali nejaké autorské práva, že Boh je ich a vyslovene len ich, a to v zmysle: „My máme Boha, ale vy, ostatní, ho už nemôžete mať. On je náš Boh a je to výlučne náš Boh a vy, pohania, už nemáte žiadnu nádej, aby bol aj vašim Bohom. Pretože my sme Židia a Boh je náš.“

Pavol hovorí: „Chváliš sa Bohom a poznáš jeho vôľu...“ (verše 17-18). Viete, Žid mal Starý zákon, mal Tóru, mal aj prorokov a všetky ostatné knihy poézie. Vedel, kto Boh je. Boh v tomto svojom slove úplne jasne opísal svoj charakter a to, čo očakáva od človeka. Presne opísal, kým človek je a v akom je postavení pred ním, pred Bohom. Židia mali tú výhodu, že toto všetko o Bohu mohli poznať. V prvej kapitole sme čítali, že bezbožníci žijúci bez Boha ho môžu vidieť vo stvorení, lebo im to zjavil Boh (1:19), ale Žid mal oproti nim výhodu, lebo mal navyše aj Božie písomné zjavenie.

Pavol im hovorí, že poznali Božiu vôľu, ale ju nenaplnili. Mali veľké poznanie o Bohu a o tom, čo chcel, aby konali, ale nerobili to. Kristus im to pripomína v podobenstve o dvoch synoch (Matúš 21:28-31). Toho dňa ich oboch otec pošle pracovať na pole. Povie to prvému, ten najprv odmietne, ale potom neskôršie to oľutuje a ide. To isté potom povie aj druhému synovi a ten odpovie: „Idem, pane; ale nešiel.“ Ježiš sa pýta: „Ktorý z týchto dvoch synov naplnil otcovu vôľu?“ Kto teda robí to, čo Otec prikázal? Obidvaja synovia poznali otcovu vôľu. Obidvaja vedeli, čo od nich otec chce, ale len jeden poslúchol. O tom teraz Pavol hovorí Židom: „Poznáte Božiu vôľu, ale to neznamená vôbec nič. Kým ju nenaplníte – zlyhali ste.“

Pavol ďalej konštatuje: „Vieš posúdiť, čo je dobré.“ Židia mohli eticky a morálne vykonávať správne súdy, lebo vedeli povedať ľuďom, čo by mali a čo by nemali robiť. Vedeli vo svojom srdci, že cudzoložstvo a smilstvo je zlé. Stavali sa proti všetkému, čo bolo zlé. Ich súdy boli správne. Nebolo nič zlé na ich súdoch, lebo vedeli rozsúdiť, čo je správne a čo je nesprávne. Vedeli pohanovi spoľahlivo povedať: „je to zlé, ak si vezmeš manželku iného muža.“ To je správny súd.

Pavol pokračuje: „... a dôveruješ si byť vodcom slepých, svetlom tých, ktorí sú vo tme, vychovávateľom nerozumných, učiteľom nedospelých, ty, ktorý máš tvárnosť známosti a pravdy v zákone“ (verše 19-20). Židia tej doby boli naozaj presvedčení vo svojom srdci, že sú jedinou nádejou pre vtedajší biedny pohanský svet, lebo vedeli rozoznať dobré od zlého, a tak zaujímali postoj: „Chváľte Boha, že sme tu. Pretože, ak by sme tu neboli, tak by ste už nemali vôbec žiadnu predstavu o tom, čo je dobré a čo je zlé.“ Mali presne rovnaký postoj ako Jóbovi priatelia.

Spomíname si, ako prišli navštíviť svojho priateľa Jóba a ako sa mu snažili vysvetliť, prečo všetko stratil. Hovorila mu: „Musíš mať nejaký hriech. Boh toto predsa nerobí len tak, svojvoľne.“ Jób svojim priateľom sarkasticky hovorí: „Určite, vy ste nepochybne ľudia a keď umriete, tak múdrosť opustí svet. Vy ste, priatelia, takí múdri, že keď vy zomriete, tak už nikto z nás nebude vedieť, čo má robiť.“ (Jób 12:2 „Skutočná pravda, že ste vy ľudia, a že s vami zomrie múdrosť.“)

A toto bol presne rovnaký pohľad na seba, aký mal aj Žid tej doby. Veril, že ak by ho tu nebolo, tak by sa celý svet zrútil. Pavol hovorí: „Dobre: Ty sa voláš Židom, chváliš sa Bohom, poznáš jeho vôľu, schvaľuješ veci, ktoré sú dobré a učíš iných, ale tu je problém.“ A ten problém je uvedený vo veršoch 21-23: „ty teda, ktorý učíš iného, sám seba neučíš? Ktorý kážeš nekradnúť, kradneš? Ty, ktorý hovoríš necudzoložiť, cudzoložíš? Ktorému sa hnusia modly, dopúšťaš sa svätokrádeže? Ktorý sa chváliš zákonom, prestupovaním zákona zneuctievaš Boha?“. Tým im hovorí: „Dobre, ty sedíš na stolici ako učiteľ, ale učil si niekedy sám seba? Každého jedného varuješ, aké je zlé cudzoložstvo, ale všetko to páchaš ty sám. Kázal si niekedy sám sebe? A sám si sa riadil tým štandardom, ktorý si kázal iným?“ Neprehliadnime ten fakt, že čo tu Pavol hovorí svojim bratom podľa tela, je univerzálne platné poučenie pre všetok Boží ľud, pre všetkých, ktorí vzývajú Božie meno – aj pre nás dnes!

Keď sedíš na stoličkej autority a vykonávaš súdy, najprv a predovšetkým ty sám seba by si mal podriaditi tým istým pravidlám a ustanoveniam. Pavol tu poukazuje aj na pokrytectvo. Čítame to o farizejoch napr. v Matúšovom evanjeliu. Ako vykonávajú všetky rituály a dávajú desiatok ešte aj zo svojho korenia a rasce, aby bolo všetko správne a v poriadku; keď sliepka zniesla 10 vajec, tak aj to jedno vajce treba odnieŤ Bohu. Bolo to správne, ale aj tak sa potkávali na všetkých podstatných ustanoveniach zákona (Matúš 23:23; Marek 7:1-13). Boli zlodeji, smilníci a uctievači modiel. V skutočnosti Boha odmietli.

„a dôveruješ si byť vodcom slepých, svetlom tých, ktorí sú vo tme“ (2:19). Aj Pán Ježiš ich nazval slepými vodcami (Matúš 23:16 a 24). Či azda môže viesť slepý slepého? (Lukáš 6:39). Viete si predstaviť, že by ste mali slepého vodcu? Prídete napríklad do umeleckého múzea a tam vám povedia: „Vitajte v tomto múzeu. Volám sa Jack (Džek) a budem vás dnes po múzeu sprevádzať. Toto je naša prvá maľba. Tento obraz namaľoval Picasso. Všimnite si tie teplé farby. Čo sa snaží nimi vyjadriť tu, na stromoch? Na ďalšom obraze si všimnite oči Mony Lízy, ako vás sledujú všade, kamkoľvek sa pohnete. Doslovne to cítite. Keď sa pozriete na tieto obrazy, ako by ste tam na nich boli.“ Pekné a zaujímavé, ale potom si všimnete, že Jack má vodiaceho slepeckého psa. Teda Jack za celý svoj život vlastne nevidel žiadnu z týchto malieb. Ako teda vie, aké sú tie oči, na ktoré sa pozeráte? Ako môže hovoriť o teplých farbách na príslušnej maľbe, keď ich nikdy nevidel vlastnými očami? Takí sú pokrytci. Práve toto je to, čo sa Pavol snaží odkryť: Hovoríš o jednej veci, ale robíš niečo úplne iné. Všimnite si, že najprv Židom pripomína, čo si o sebe myslia, že sú (2:17-20), a potom im ukazuje, akými sú naozaj (2:21-23).

To, čo si o sebe mysleli, bolo priamo až anjelské: Sme poslovia a ľudia od Boha. Ale Pavol hovorí: „Áno, ale skutočnosť je taká, že ste stroskotali. A vaše pokrytectvo je nechutné.“ Vo verši 24 dokonca čítame: „Lebo pre vás sa rúhajú menu Božiemu medzi pohanmi, ako je napísané.“

Smutné je, že aj my sami často takto žijeme. Častokrát som bol, žiaľ, aj ja veľký pokrytec. Očakával a požadoval som od niekoho štandard, ktorým som ja sám nežil. A to je to, čo Pavol v tejto kapitole hovorí nám všetkým: „Keď chceš niečo niekomu kázať, mal by si to najprv kázať sám sebe. Ak chceš niekomu niečo stanoviť, najprv by si to mal čo najlepšie vymedziť sám sebe. Ak sa chystáš od niekoho žiadať zachovávanie prikázania z Božieho slova, tak lepšie urobíš, ak ho najprv nariadiš sám sebe.“

Nespasení ľudia veľmi často odmietajú pravdu evanjelia poukazovaním na pokrytectvo „kresťanov“. Mnohí neznášajú slová o Bohu preto, lebo vidia tú takzvanú cirkev. Vidia ľudí, ako navštevujú budovu kostola, ako tam vchádzajú a vychádzajú a nechcú mať nič s tým „bohóm“, ktorý je v tej budove, pretože vidia ľudí, ktorí tam prichádzajú v jeden deň týždňa, ale zvyšok týždňa žijú práve tak ako aj oni sami (neveriaci) – a dokonca v skutočnosti niektorí z nich ešte horšie. Neveriaci hovoria: „Ak toto robí Boh, potom s nimi nechcem mať nič spoločné.“ Vidíme to nebezpečenstvo pokrytectva? Častokrát sami veriaci dávajú ľuďom zámienku, aby boli proti Bohu. Keď sa pozrieme na cirkevnú históriu ani niet divu, že sa svet obracia proti kresťanstvu. Počujú o inkvizícii a križiackych výpravách a hovoria: „Nechcem mať nič spoločné s týmto ich Bohom.“ Aj keď Boh naozaj nemá nič spoločné s inkvizíciou a výpravami.

Ale nie je to tak, že by toto neveriaci mohol použiť ako výhovorku na Božom súde. Neveriaci sa nebude môcť postaviť pred Bohom a povedať: „Pozri, to sú tí pokrytci, ktorí ma doviedli k tomu, čo som urobil.“ Neveriaci sa nemôže pred Bohom skrývať za pokrytcov. Ľudia sa môžu skryť len za to, čo je väčšie ako oni sami. A preto, keď sa chceš skryť za pokrytca, to len znamená, že ten pokrytec je väčší, ako si ty, ale ty budeš odsúdený a poslaný do pekla aj napriek svojej výhovorke, a navyše touto výhovorkou sa sám pridávaš k pokrytcom, na ktorých poukazuješ.

Pavol túto fasádu pokrytectva strháva. Hovorí Židom: „Vy ste vybudovaní okolo celého Božieho mena, celého Božieho zjavenia a spravodlivosti, ale nič z toho vo vás v skutočnosti nie je.“ Upozorňuje ich: „Lebo obriezka síce osoží, keď robíš to, čo káže zákon. Ale keď si

priestupníkom zákona, tvoja obriezka stala sa neobriezku“ (verš 25). Tým im odkazuje: „Keď si obrezaný, si užitočný, ak dodržiavaš zákon. Ale ak to nerobíš, tak si ako neobrezaný, ako pohan – tvoja obriezka stala sa neobriezku.“ Toto je dosť dôležité a dôrazné prehlásenie Pavla. Pre Žida tieto slová boli tou najpohoršujúcejšou vecou, ktorú im Pavol mohol povedať. Pavol píše: „Ak si ty obrezaný a porušuješ zákon, tak si ako neobrezaný (ako pohan).“ Keď by Žid chcel niekoho naozaj uraziť, tak by ho nazval menom „neobrezanec“. Spomeňte si, že aj Dávid nazval Goliáša neobrezancom (neobrezaným Filištíncom). Pavol práve tak hovorí Židom: „Vy všetci porušujete zákon a kvôli tomuto ste ako neobrezaní.“

V Skutkoch 17:51 čítame, že keď Štefan povedal prítomným Židom „Tvrdošijní a neobrezaného srdca aj uší, vy sa vždycky protivíte Svätému Duchu, ako vaši otcovia, tak aj vy“, spôsobilo to u nich búrku nevôle. Nezniesli tieto Štefanove slová, ale Pavol sa týmto vôbec netrápi. Pavol hovorí, že „spravodlivosť, o ktorej si myslíte, že na nej stojíte, vôbec nie je spravodlivosť.“ A ďalej pokračuje: „A tak, keby neobriezka zachovávala jednotlivé ustanovenia zákona, či nebude jeho neobriezka počítaná za obriezku?“ (verš 26). Inými slovami im hovorí: „Vieš, že ten fyzický úkon, ktorý na sebe máš, ti nič neosoží, ak si priestupník zákona.“ Problém s obriezku bol v tom, že Židia boli presvedčení, že „žiadny obrezaný človek sa nikdy nedostane do pekla, že žiadneho obrezaného človeka Boh neodmietne. Ak si obrezaný, tak ideš do neba, a niet o tom žiadnych pochyb.“

Právo obriezky bolo dané Abrahámovi

Abrahám uveril Bohu a bolo mu to počítané za spravodlivosť. Boh dal Abrahámovi veľké zaslúbenia a Abrahám mu uveril. A ako pečať Abrahámovej spravodlivosti z viery a ako znamenie pre Abraháma, že je prijatý Bohom, mu Boh dal a nariadil obriezku. Ale len ako znamenie, preto, že Abrahám uveril Bohu a Boh mu vieru započítal za spravodlivosť (Genezis 17:9-14). Boh hovorí: „Preto, že si mi uveril, obrež sám seba a obrež aj každého jedného na ôsmy deň po jeho narodení. To bude znamenie medzi tebou a medzi mnou, že ty si mi uveril, a že moja zmluva je medzi tebou a medzi mnou.“ Všetko, čo sa obriezku dosahovalo, bolo to, že obriezka stanovila normu. Obrezaný muž bol človek, ktorý pristúpil k Božím zaslúbeniam a žil

na ich území.

Ale toto sa naňho nevzťahovalo dovtedy, kým zaslúbenia neuchopil svojou vierou, kým neuveril srdcom. Všetko, čím obriezka pre neho bola, bolo len fyzické, telesné znamenie. Toto fyzické znamenie bolo dobré na pripomenutie, na rozpamätanie sa na Abraháma a na to, čo mu Boh zaslúbil. Ale pri každej jednej zmluve, ktorá bola narušená, sa pečať, ktorá zmluvu potvrdila, stáva ďalej zbytočnou, neužitočnou. Tak je to aj s obriezku tela. Židia to vedeli, a tak podľa toho každý deň aj konali. Vedeli, čo zákon hovorí o neposlušnom dieťati. Čo hovorí o cudzoložníkovi. O vrahovi. Denne vykonávali súdy nad tými, čo konali proti zákonu. Ukameňovali i vlastného brata, ktorý porušil Mojžišov zákon. Nikto z nich nepovedal: „Ty si niekoho zabil? Ale veď ty si obrezaný, tak my sa o to nebudeme starať.“ Oni sa vôbec nestarali, že bol obrezaný. Ukameňovali ho práve tam na mieste. Pavol im hovorí: „Veď vy sami toto viete. Veď ak niekto poruší zákon a vy všetci ho spolu odsúdite pre porušenie zákona, aj keď je obrezaný, naozaj si myslíte, že vy ostatní môžete žiť vo vz bure voči Bohu len preto, že ste obrezaní? Myslíte si, že Boh vás nebude súdiť?“

Uvediem nasledovnú paralelu: Manželský svadobný prsteň je ako pečať a pripomína mi, že som ženatý. Znamená to, že som sa odovzdal svojej manželke a ako muž už žijem len pre ňu. Ona je moja a ja jej. Sme v manželskej zmluve, až kým nás smrť nerozdelí. Ale ak cudzoložím a denne mám iné ženy, potom aj keď nosím manželský prsteň, prsteň nemá žiadny význam ani zmysel. Prsteň na mojej ruke má hodnotu len do tej chvíle, kým dodržiavam manželský sľub, o ktorom prsteň hovorí. A to je to, čo sa teraz Pavol snaží ukázať Židom: „Obriezka, ktorú teraz máte na tele, ti je užitočná len do chvíle, kým dodržiavaš zákon (zmluvu), o ktorom obriezka hovorí.“ Potom to obráti a povie: „Keď neobrezaný dodržiava Boží zákon, aj keď je neobrezaný, tak v Božích očiach sa stáva takým, ako keby obrezaný bol“ (verš 26). Povedané slovami predchádzajúcej paralely: Muž, keď sa ožení a nemá svadobný prsteň, to vonkajšie znamenie, že sa nachádza v manželskej zmluve, ale je svojej manželke verný každý deň svojho života, potom je jej skutočným manželom. Zachováva manželskú zmluvu, aj keď nemá na svojej ruke svadobný prsteň ako pečať toho, že je v manželskom vzťahu.

Ako je to s poznaním?

Čo ak mám poznanie a môžem vám z Biblie všetko vysvetliť a mám pravú vieru? Položíte mi akúkoľvek otázku a ja vám na každú dám správnu biblickú odpoveď. Ale ak z toho, čo viem, vo svojom živote nič nerobím/nenapĺňam, či potom Bohu záleží na mojom poznaní a mojej pravej viere? Či sa potom Boh stará o moje učenie? Ale čo si Boh myslí o tom človeku na druhej strane ulice, ktorý má biedne učenie, ale deň za dňom poslúcha Boha? On je ten, ktorý je Bohom prijatý.

Pavol sa snaží ukázať, že toto všetko nie je postavené na vonkajšom, telesnom zachovávaní Božieho zákona, ale podstatné je to, čo je v srdci, a podstatné je konanie, ktoré vychádza z vnútra srdca. „Lebo nie ten je Židom, kto je ním zjavne, navonok, ani nie je obriezka obriezka na tele; ale Židom je ten, kto je ním skryte, v srdci, a obriezka je obriezka srdca v duchu, nie v litere – ktorého chvála nie je od ľudí, ale od Boha.“ (verše 28 a 29). Pritom Pavol sa tu nesnaží ospravedlniť pohanov. Problém je v tom, že ani pohanovia by nemohli sami od seba dodržiavať zákon.

To, čo sa snaží Pavol urobiť, je odhaliť/odkryť človeka, ktorý žije v nábožnom pohodlí. Hovorí: „Všetci každý týždeň chodíte do kostola. Hovoríte správne veci. Vždy ste na spovedi, ale nikdy u vás nenastala obriezka srdca.“

Čo Boh hovorí o našom srdci v Písmach?

Je to úchvatné a zároveň aj dosť skľučujúce, čo Boh hovorí o ľudskom srdci v celých Písmach. V knihe Jeremiáša čítame, že ľudské srdce je najľstivejšie zo všetkého a je ťažké ho poznať (Jeremiáš 17:9 „Najľstivejšie od všetkého je srdce a je neduživé na smrť. Kto ho pozná?!“, verš 22:17 „... tvoje srdce nemyslí na iné ako na tvoje lakomstvo a na nevinnú krv, aby si ju vylial, na útisk a na zlomenie spáchať to.“) Je ľstivejšie od všetkých vecí. Prorok pripomína: „Ľudské srdce je skazené, robí všetky zlé veci, aké len existujú, je horšie od všetkého, čo si vieš predstaviť.“ V Izaiášovi 53:6 čítame: „My všetci sme zblúdili ako ovce; každý z nás sme sa obrátili na svoju vlastnú cestu...“ A Príslovia 19:3 hovoria: „Bláznovstvo človeka prevracia jeho cestu, a jeho srdce sa hnevá na Hospodina.“ To teda znamená, že ľudské srdce je obrátené proti Bohu.

To, čo Pavol hovorí nábožným ľuďom, je: „Môžeš síce robiť všetky vonkajšie úkony, aké sa len na celom svete dajú robiť, ale pozri sa, aké je tvoje srdce. Je plné zvodu, je skazené a je plné hnevu voči Bohu. A teda hádaj, čo to znamená? Značí to, že tvoja obriezka neznamená vôbec nič. Treba niečo urobiť s tvojím srdcom. Tvoje srdce je to, čo potrebuje obriezku.“

Toto Židom a dnes aj „kresťanom“ Boh hovoril úplne od začiatku. Cez proroka Jeremiáša v deviatej kapitole vymenováva pohanské národy a hovorí o nich, že „títo všetci sú neobrezaní“ a dodáva: „a celý dom Izraelov sú neobrezaného srdca“ (9:26). To podstatné, o čo sa Boh stará, bolo vždy srdce človeka. Nikdy to neboli vonkajšie skutky spravodlivosti. Tvrdošíjné a neobrezané srdce a uši im pripomína aj Štefan (Skutky 7:51).

Boh však už prostredníctvom Mojžiša zaslúbil Izraelu, že príde ten čas, keď on sám im urobí obriezku srdca: „A Hospodin, tvoj Boh, obreže tvoje srdce i srdce tvojho semena, aby si miloval Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou, aby si žil.“ (5. Mojžišova 30:6).

Sme v období Novej zmluvy. Písma hovoria, že veriaci v evanjelium je v Kristovi, pričom: „v Kristu Ježišovi ani obriezka nič nevládze ani neobriezka, ale nové stvorenie.“ (Galatským 6:15).

V Kristovi ani obriezka, ani neobriezka nič nezmôže a nič neznamená. To, na čom záleží, je nové stvorenie. Boh z nás túži urobiť nové stvorenia. Nechce, aby sme boli navonok nábožní, aby sme mali nejakú vonkajšiu podobu zbožnosti. Túži, aby sme sa stali novým stvorením v Kristovi, „v ktorom ste aj obrezaní obriezku, nie učinenu rukou, vo zvrhnutí tela hriechov ľudského tela, v obriezke Kristovej“ (Kolosenským 2:11), a to znamená, že Boh odstráni to zlé, čo je vo vnútri človeka, a dá mu nové srdce, čo spôsobí zmenu jeho prirodzenosti a túžob. To nie sú vonkajšie, náboženské skutky, ale vnútorná zmena osoby.

Každému jednému človeku, ktorý odmietne svoju vlastnú, falošnú spravodlivosť, ktorý príde k Bohu a bude prosiť o milosrdenstvo a prijme Krista samotného, Boh dá nový život, novú prirodzenosť, nové srdce. Boh nerobí človeka lepším, ale novým.

2. 5. 1999